

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ – PROSTŘEDÍ PRO ŽIVOT – 2024

Odpadová stopa extrémních událostí

Mgr. Miroslav Havránek

*Česká informační agentura životního prostředí
Centrum pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy*

Číslo a název projektu: Projekt SS02030008, Centrum environmentálního výzkumu: Odpadové a oběhové hospodářství a environmentální bezpečnost (CEVOH)

Prioritní téma programu: Odpadové a oběhové hospodářství

Klíčová slova: Odpady, Změna klimatu, Živelné události, Sendajský rámec, Demoliční odpad, Nebezpečné odpady

Česká republika v posledních letech čelí rostoucí četnosti a intenzitě živelných událostí, které produkují masivní objemy odpadu v mimořádně krátkém čase. Například tornádo, které v roce 2021 zasáhlo jižní Moravu, vytvořilo během pár minut téměř čtvrt milionu tun odpadu, a letošní povodně na severní Moravě, jejichž celkový objem odpadu se teprve odhaduje, kladou enormní nároky na tradiční systémy odpadového hospodářství. Tento druh odpadu je často nerecyklovatelný, kontaminovaný a vyžaduje rychlé a efektivní zpracování přímo v místě vzniku.

V souladu s principy Sendajského rámce pro snižování rizika katastrof se tato přednáška zaměřuje na nutnost transformace systému odpadového hospodářství tak, aby byl připraven odolávat náporům spojeným se změnou klimatu a zvýšenou intenzitou katastrof. Aplikace těchto zásad pomáhá posílit schopnost rychlé reakce a efektivní správy odpadu při krizových událostech, což může výrazně zmírnit environmentální a ekonomické dopady živelných událostí.

Na národní i krajské úrovni se ukazuje potřeba systémového přístupu a zlepšení připravenosti na zvládnutí specifického odpadu vzniklého při katastrofách. Současné kapacity a infrastruktura nejsou v mnoha případech dostatečně flexibilní, aby zvládly požadavky, které tyto události přinášejí. Efektivní reakce zahrnuje propojení státních orgánů, samospráv a speciálních mobilních řešení, která umožňují rychlou a bezpečnou likvidaci odpadu.